

Wethouder in de knel

Verschenen in de *Automatisering Gids* van 16 mei 2008

De uit het bedrijfsleven afkomstige wethouder meende, dat de administratie van de gemeente op een bedrijfsmatige leest geschoeid moest worden. Een gemeente is geen bedrijf, maar de organisatie diende, volgens de wethouder, ingericht te worden zoals dat in bedrijven gebruikelijk is. Daardoor zou de gemeente bij de noodzakelijke vervanging van de oude automatisering kunnen kiezen uit een veel groter aanbod en dat zou de kosten drukken. Dat laatste overtuigde de gemeenteraad en die gaf de wethouder groen licht. Om een bedrijfsmatige aanpak te garanderen, huurde de gemeente een adviseur van buiten in in voor het in kaart brengen van de eisen en wensen en de selectie van het pakket. Het Groot Bekend Adviesbureau (GBA) leende Simon, op detacheringbasis uit aan de gemeente. Hij kreeg een eigen kantoor en de titel "ICT-manager a.i.". Simon beperkte zich tot een 'quick scan', want hij had bij zijn vorige opdracht goede ervaringen opgedaan met het pakket van Cuningsoft. [Alle namen in deze column zijn uiteraard gefingeerde namen!] Bij de gemeentelijke reinigingsdienst van een grote stad draaide dit tot volle tevredenheid. Cuningsoft kon volgens Simon dus ook bij de gemeente geïmplementeerd worden. Zijn quick scan bevestigde dat. Er waren maar enkele minimale maatwerk-aanpassingen nodig. Zijn advies aan de wethouder luidde dan ook: 'Cuningsoft aanschaffen en de implementatie opdragen aan GBA'. Hij had geïnformeerd bij GBA en de ploeg die de implementatie bij de reinigingsdienst had gedaan, was beschikbaar.

De wethouder was ingenomen met het advies en kritische vragen van de oppositie over de verwevenheid tussen GBA en de ingehuurde ICT-manager en de mogelijke belangenverstremming, werden afgewimpeld als een typische oppositiereactie. De directie van GBA was ook blij met de opdracht, want dat leverde werk op voor een groepje specialisten die toevallig 'op de bank zaten'. En Cuningsoft hoefde alleen de standaard software te leveren en deelde dus ook in de vreugde. Kortom een win-win-win-situatie. Simon bleef gedetacheerd bij de gemeente, om de implementatie te begeleiden. De wethouder vond dat heel efficiënt. Simon kende inmiddels de gemeente en zou het project, namens hem kritisch begeleiden. Dat bleek echter niet zo simpel als het lijkt. Al snel kreeg Simon op allerlei onderdelen conflicten met zijn GBA-collega die leiding gaf aan het project namens GBA. De administratie van een hele gemeente bleek veel gecompliceerder te zijn dan die van een reinigingsdienst. De ambtenaren vonden hun werkwijze zo vanzelfsprekend, dat zij bij de quick scan niet expliciet hadden gewezen op de vele gemeente-eigen zaken. Simon had daar ook niet naar gevraagd. Opleverdata werden niet gehaald, de ambtenaren morden omdat de opgeleverde functionaliteit niet bruikbaar was, de gemeenteraad stelde kritische vragen, de plaatselijke pers begon zich te roeren en Simon meldde zich ziek en verdween van het toneel.

De wethouder en de directie van GBA gaven eendrachtig Cuningsoft de schuld voor het debacle. Het pakket deed niet wat beloofd was en schoot volgens de dagvaarding op 103 punten te kort. Cuningsoft had alleen de standaard software geleverd en voelde zich tot zondebok gemaakt, om de wethouder te redden. Dat lukte inderdaad, want het aanspannen van de procedure smoorde de in de gemeenteraad oplaaierende discussie. De zaak was nu immers onder de rechter en dan wacht je af toe die gesproken heeft. Een jaar nadat de wethouder teruggekeerd was naar het bedrijfsleven stelde de rechter in een tussenvonnis vast, dat niet het pakket tekortschoor, maar de implementatie, die uitging van een volstrekt ontoereikend vooronderzoek. Dat wilden GBA en de nieuwe wethouder niet in de krant hebben en dus werd de zaak geschikt. Cuningsoft kwam met de schrik vrij en had haar les geleerd. Implementaties werden niet langer uitbesteed en de relatie met GBA werd definitief verbroken. En de gemeenteraad? Die had een spreekwoordelijk kort geheugen en had wel wat anders aan zijn hoofd dan te debatteren over de onverstandige aanpak van de gemeentelijke ICT door de vorige wethouder.

Ben Slijk